

Gözəldir səfali, güllü yaylağın

Qoyun sürülerinin yaylaqlara köç prosesinə başlanılıb. Aranda yerleşən Kündürü qışlaqlarda bə-

si ilə bağlı səmərəli olduğunu bildirlərlər.

Təsərrüfat sahibləri özlərinin

lənilən sürülerin dağlıq ərazilərə, yaylaqlara köçü mayın sonuna kimi davam edəcək.

Xırda buynuzlu heyvanların yetişdirilməsi ilə məşgül olan fermərlər sürüün yaylaqlarda bəslənməsi dövrünün davarların qidaya olan tələbatlarının ödənilmə-

istehsal xərclərini azaltmaq məqsədilə heyvanların yaylaqdə oturmasına üstünlük verirlər.

Qeyd edək ki, sürülerin yaylaqdə bəslənilməsi prosesi oktyabr ayının əvvəllərinə qədər davam edir.

"Qəbələ"

Asteroid Yer planetinə yaxınlaşacaq

Diametri 250-570 metrdir olan asteroid iyunun 6-da Yer planetinə yaxınlaşacaq. O, sanıyedə 11,1 kilometr sürətlə planetimizdən 5,1 milyon kilometr məsafədən keçəcək.

Astronomlar inkişaf etmiş yerətrafi fəzada, yəni 0,05 astronomik vahid daxilində və ya 7 milyon kilometr

məsafədə ölçülü 140 metrdən çox olan 8 minə yaxın asteroid aşkarlaşdırıb.

Mütəxəssislərinin qiymətləndirilmesinə əsasən, bu göy cisimləri "potensial təhlükə" kateqoriyasına aiddir. Yerətrafi orbitdə iri asteroidlərin ümumi sayı isə 25 minə yaxındır.

Siqaret sağlamlığın qatı düşmənidir

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) təşəbbüsü ilə hər il 31 may Ümumdünya Tütünsüz Gün

13 saniyədə bir nəfər həyatını itirir.

Siqaret çəkmək iştahanın po-

kimi qeyd olunur. Tütündən istifadə dünyani bürümüş qlobal problemlərdən biridi və bu problemlə mübarizə beynəlxalq səviyyədə aparılır.

Azərbaycan 20 sentyabr 2015-ci il tarixdən tütündən istifadəyə qarşı mübarizə haqqında konvensiyaya qoşulmuşdur.

1 dekabr 2017-ci il tarixdə qəbul edilmiş "Tütün məmulatlarının məhdudlaşdırılması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda tütün məmulatlarından istifadənin məhdudlaşdırılması və təsirinin qarşısının alınmasına yönəldilmiş tədbirlər təsbit olunmuşdur.

Tütünün tərkibində nikotin, qatran kimi toksiki maddələr, dəm qazı, hirojin sianid, oxit oksidi kimi zəherli qazlar və radiaktiv maddələr (polonium, bismut) vardır. ÜST-ün məlumatına görə dünyada tütün çəkmenin təsirindən hə-

zulmasına, həzm prosesinin çətinleşməsinə, dişlərin saralmasına, mədə yarası, qırqlaş, ağciyər, doðaq, dil və qida borusu xərcənginin yaranmasına səbəb olur, öskürmə, xroniki bronxit və ağciyərən emfizeməsi yaranır.

Siqaret çəkənlərdə damar divarlarının elastikliyini pozulur, damarlarda qanın paylanması maksimum azalır ki, bu da endoartirite və qanqrenaya səbəb olur. Bu isə son nəticədə əl və ayaqların amputasiyasına (kesilməsinə), şikətliyə gətirib çıxara bilər. Beyni qidalandıran damarlarda elastikliyin azalması iflic töredə bilir. Ürək xəstəliklərinin, xüsusən ölkəmizdə və bütün dünyada ölümə ən çox səbəb olan xəstəliklərdən biri olan miokard infarktinin əmələ gəlməsinə zəmin yaradır.

Siqaret dən istifadə nəticəsində hər il ürək-damar xəstəliklərdən texminən 2 milyon insanın

Doğma ölkəmizdə

Sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 16,8 faiz artmışdır

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında ölkə üzrə 13 milyard manatlıq və ya 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3 faiz çox sənaye məhsulları istehsal edilmişdir.

Bu dövrə sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 16,8 faiz artmışdır.

Sənaye məhsullarının 63,1 faizi mədənçixarma, 30,5 faizi emal, 5,6 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölgündürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Mədənçixarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 0,2 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı 17,1 faiz artmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 4,7, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,6, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 2,3 də-

fə, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 60,7, ağaçın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 48,6, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 35,1, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 24,9, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 20,6, rezin və plastik kütle məmulatlarının istehsalı 20, kağız və karton istehsalı 19,3, tütün məmulatlarının istehsalı 18,9, içkilərin istehsalı 8,3, qida məhsullarının istehsalı 8,1, neft məhsullarının istehsalı 5,1, hazır metal məmulatların istehsalı 4,4, geyim istehsalı 3,6, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 1,2 faiz artmış, mebel istehsalı 0,9, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 2,3, tikinti materiallarının istehsalı 4,5, maşın və avadanlıqların istehsalı 23,8, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 36,3, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 54,1 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölgündürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 14, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 2,5 faiz artmışdır.

Cari ilin yanvar-aprel aylarında ÜDM istehsalı

0,2 faiz artıb

2020-ci ilin yanvar-aprel aylarında ölkədə istehsal olunmuş ümumi daxili məhsul (ÜDM) həcmi əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,2 faiz artaraq 22 milyard 400,5 milyon manat təşkil etmişdir.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 1,5 faiz artmış, qeyri neft-qaz sektorunda isə 0,8 faiz azalmışdır.

ÜDM istehsalının 39,3 faizi sənaye, 10,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,6 faizi tikinti, 3,9 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqcılıq, 2 faizi informasiya və rabitə, 1,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və icrəmə iashə, 18,9 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 10,3 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 2249,7 manata bərabər olmuşdur.

ölümünə səbəb olur. İnsanlar arasında bütün ürək-damar xəstəliklərinin 20-25 faizi tübüncəkmənin nəticəsində baş verir.

Tübüncəkmə nəticəsində orqanizimdə vitaminlərin, o cümlədən C vitamininin mənimşənilməsi çətinleşir və damarların divarlarında xolesterinin yiğilması sürətlənir. Tütün çəkənlərdə xroniki qastrit, mədə və onikibarmaq bağırışının koraları geniş müşahidə olunur və belə şəxslərdə bu xəstəlikərin müalicəyə çətin tabe olan keskinləşməsi baş verir.

Tütünün böyük bəlalarından biri de onun passiv şəkildə yayılmasıdır. Tübüncəkmə ətrafdakı insanlar üçün çox təhlükəlidir. Əger hər hansı valideyin siqaret çekirəsə bu onun aile üzvlərinə, xüsusən uşaqlara mənfi təsir göstərir.

Tübüncəkmə yaşlı insanlara da mənfi təsir göstərir. Onların bədənlərində olan hüceyrələrin zəiflənməsini sürətləndirir, yuxusuzluq, taqətsizlik və digər problemlərin yaranmasına səbəb olur. Tütün çəkən yaşlı adamlar adətən əsəbi olur, onlarda dəridəki qırışların çoxalması, dişlərin tökülməsi kimi hallar daha tez baş verir.

Tütün çəkənlər ürək-damar, ağciyər və digər xroniki xəstəliklər keçirən şəxslər kimi COVID-19 infeksiyasına yoluxmada risk qrupuna daxildirlər. Tütün çəkənlər bu infeksiyani daha ağır keçirir, onların arasında ölüm faizi yüksək olur.

Tütün tüstüsünün zərərlə təsirindən uzaq olmağın en yaxşı yolu tütün çəkməyə başlamamadır. Tütün çəkən insanlar isə bu zərərlə vərdişi nə qədər tez tərgitsələr o qədər de öz sağlamlıqlarını tübüñün zərərlə təsirlərindən qorumaş olurlar.

Atif MƏMMƏDOV,
rayon GEM-nin şöbə müdürü.

Onlayn tədbir təşkil olunub

olan gənclərin maarifləndirilməsi məqsədilə təşkil olunub.

Tədbirdə üzümçülük və şərabçılıq istiqaməti üzrə düzgün peşə seçimi və iş imkanları haqqında vebinar keçirilər.

Qəbələ Dövlət Peşə Təhsili Mərkəzinin də qatıldığı onlayn tədbir peşə seçimi mərhələsində

"Qəbələ"

Rayonun əhalisi 107 min 930 nəfərə çatıb

2020-ci ilin ilk üç ayında Qəbələ rayonunun əhalisi 144 nəfər artaraq, aprelin 1-i veziyətinə 107 min 930 nəfərə çatıb. Bir kvadrat kilometre düşən əhalinin sayı 70 nəfər olub.

Rayon statistika idarəsinin məlumatında bu ilin birinci rübüն

"Qəbələ"

Sənaye məhsullarının istehsalı artıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında rayonda fəaliyyət göstərən sənaye müəssisələri tərəfindən faktiki qiymətlərlə 23 milyon 460,4 min manatlıq məhsul istehsal olunub.

Sənayedə məhsul istehsalı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 36,8 faiz və ya 6 milyon 317 min manat artıb. İstehsal olunan sənaye məhsulunun 12,6 faizi dövlət, 87,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşür.

Rayonun sənayesi əsasən qı-

da məhsulları, tikinti materiallarının istehsalı, elektrik enerjisini, qazın bölgündürülməsi və təchizatı, suyun təmizlənməsi və paylanması sahələrini ehətə edir.

Dörd ayda rayonda 2 milyon 565,6 min manatlıq sənaye məhsul ixrac olunub. İxrac ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,9 faiz və ya 230,8 min manat artıb.

Ayaz İSGƏNDƏROV,
rayon statistika idarəsinin rəisi.